

OP ZOEK NAAR DE BRAKWATERMOSSSEL, *MYTILOPSIS LEUCOPHAEATA* (CONRAD, 1831)

C. Szerkowski

Looking for *Mytilopsis leucophaeata*Along the Noordzeekanaal in the Netherlands, the author discovered hundreds of specimens of *Mytilopsis leucophaeata* on driftwood.

Maart 2002. Lentekriebels. Tijd om malacologisch gezien weer eens wat te ondernemen. De weersverwachting voor zondag 10 maart zag er gunstig uit.

Al jaren ben ik op zoek naar de brakwatermossel, *Mytilopsis leucophaeata*. In mijn eigen omgeving (Groningen) heb ik deze soort nooit kunnen vinden. In de literatuur duikt telkens weer het Noordzeekanaal op als bolwerk van de soort. Het Noordzeekanaal dus!

Op goed geluk, met behulp van de Bosatlas en een routekaart, gingen we op weg richting Zaandam-Zuid, naar de plek waar de weg N203 wordt onderbroken door het Noordzeekanaal. Een pontje onderhoudt de verbinding tussen de twee delen van de weg. Onderweg bleek al dat de weermannen en -vrouwen een iets te optimistische voorspelling hadden gedaan. Het waaide flink! Eenmaal aangekomen bij de noordoever van het Noordzeekanaal bleek er een forse, koude wind te staan. De golven sloegen onstuimig op de oevers!

Na enige onhandige pogingen om in de buurt van de waterlijn te belanden bleek het onmogelijk om in de wind veilig op de spekgladde, met groene algen begroeide stenen te kunnen balanceren. Wat nu? Ik besloot om het aanspoelsel maar eens aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Op het eerste houten plankje dat ik oprapte bleken enkele kleine brakwatermosseltjes te zitten. Jodelahiti, de eerste nieuwe soort voor mijn verzameling in 2002! Hierna zijn er zonder succes heel wat planken, kratten, emmers en takken door mijn handen gegaan. Eén van de laatste aangespoelde takken die ik oprapte bleek echter een 'brakwatermosselmetropool' (leuk woord voor scrabble?) te zijn: honderden en nog eens honderden, veelal kleine brakwatermosseltjes hadden zich hierop gevestigd! Een boeiend gezicht.

Aangezien het niet mogelijk bleek dood en/of leeg materiaal te verzamelen, heb ik enkele doubletjes van deze tak verwijderd en meegenomen naar huis. De tak heb ik na het verzamelen weer in de 'branding' gedeponneerd.

Opvallend vind ik het formaat van de brakwater-

mosseltjes. Enkele grotere exemplaren zijn ongeveer één centimeter groot, de rest is beduidend kleiner. Volgens de meeste literatuur kan de soort dubbele afmetingen bereiken. Wellicht houdt dit verband met de tijd van verzamelen, namelijk laat in de winter, en zijn er in de zomer of het najaar grotere exemplaren te vinden.

Hierna heb ik nog pogingen ondernomen om westwaarts van deze lokatie brakwatermossels te vinden, hetgeen niet is gelukt; we konden geen goede verzamelplek vinden. We zijn dan ook nog een keer naar de eerste plek teruggereden. Vervolgens heb ik uit pure hebzucht van de bewuste tak, die inmiddels weer bleek te zijn aangespoeld, nog wat doubletjes losgepeuterd.

Ondanks het feit dat ik graag stenen rond de waterlijn op de aanwezigheid van deze soort had willen onderzoeken, ga ik er op basis van mijn vondsten van uit dat de soort op de betreffende lokatie aanwezig zal zijn. Wellicht een idee om dit op een rustige nazomerdag nog eens te checken?

Literatuur

- Bruyne, R.H. de & C.M. Neckheim (red.), 2001. Van Nonnetje tot Tonnetje, de recente en fossiele weekdieren (slakken en schelpen) van Amsterdam. Schuyt & Co.
- Fechter, R. & G. Falkner, 1993. Moluscos. Moluscos europeos marinos y de interior. Guias de Naturaleza Blume. Naturart S.A., Barcelona.
- Gittenberger, E. & A.W. Janssen (red.), 1998. De Nederlandse zoetwatermollusken. Recente en fossiele weekdieren uit zoet en brak water. – Nederlandse Fauna 2. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden. 288 pp., 12 platen.
- Glöer, P. & C. Meier-Brook, 1994. Süßwassermollusken. 11. erweiterte Auflage. Deutscher Jugendbund für Naturbeobachtung, Hamburg.
- Janssen, A.W. & E.F. de Vogel, 1965. Zoetwatermollusken van Nederland. Nederlandse Jeugbond voor Natuurstudie, Amsterdam.

Adres van de auteur:
Hiddemaheerd 146
9737 JJ Groningen
E-mail: heinski@worldonline.nl